

EKO SKLAD
SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Plan B za Slovenijo, mreža nevladnih organizacij za trajnostni razvoj
Kordinatorator: Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Trubarjeva 50
1000 Ljubljana

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana

Datum: 15. 10. 2020

Zadeva: **Pripombe na osnutek Slovenske industrijske strategije**

V Planu B za Slovenijo - mreži nevladnih organizacij za trajnostni razvoj pozdravljamo namero industrijske strategije, ki svoje poslanstvo prepoznava v »ustvarjanju pogojev za prestrukturiranje industrije v industrijo znanja in inovativnosti za nova in bolj kakovostna delovna mesta ter prehod v zeleno, ustvarjalno in pametno gospodarstvo«. Kljub temu v strategiji pogrešamo omembo Pariškega sporazuma in s tem povezanih prizadevanj za omejitev pregrevanja planeta na 1,5 stopinje Celzija ter predvsem poudarek na nujnosti pravočasnega in zadostnega ukrepanja v vseh sektorjih. Strategija uvodoma sicer izpostavlja visok delež energetske intenzivnih dejavnosti (EII) v strukturi slovenskega gospodarstva, žal pa tega dejstva ne povezuje z primerjalno večjo ranljivostjo Slovenije zaradi večje izpostavljenosti spremembam, ki bodo izhajale iz podnebno-energetskih politik in z njimi povezane nujnosti pravočasnega in učinkovitega ukrepanja – torej prestrukturiranja slovenskega gospodarstva in podjetij v energetske intenzivnih dejavnostih.

V primeru *poglavja o energetske intenzivnih dejavnosti* se tako na primer zdi, da namera »ustvariti pogoje za prestrukturiranje industrije« ne bo dosežena, ker:

- Je po besedah avtorjev *strategije* slovenska energetske intenzivna industrija med najučinkovitejšimi v EU, kar ponuja vtis, da je bilo storjeno vse, kar je bilo moč doseči, oziroma vse, kar je z ekonomskega vidika smiselno za podjetja. Nadalje je navedeno, da na voljo obstajajo rešitve, ki pa še niso dovolj razvite ali pa je njihova izvedba finančno prezahtevna.
- Opozarja na nevarnosti »odliva ogljika«, za kar pa ne obstaja zadostnih empiričnih dokazov in se zatorej zdi bolj teoretična kot pa dejanska možnost.
- Se sklicuje na ocene Evropske komisije o 50 % rasti porabe električne energije v EII sektorjih brez upoštevanja specifik slovenskega EII sektorja.

Poglavje tako daje vtis, da v primeru EII kratko- do srednjeročno možnosti za zmanjšanje porabe energije oz. za razogljičenje praktično ne obstajajo. Na tem mestu bi v mreži Plan B za Slovenijo poudarili, da podatki kažejo sledeče:

- Le nekaj podjetij, ki sodijo med največje porabnike energije v Sloveniji, ima vpeljan sistem energetskega managementa ISO 50001.
- Le nekaj podjetij zajema in izkorišča odpadno toploto.
- Praktično vsi večji porabniki energije uživajo številne olajšave pri nakupu energentov brez posebnih zahtev po učinkoviti rabi energije.
- Delež samooskrbe z obnovljivimi viri energije v slovenski industriji je izjemno majhen.

Po mnenju mreže Plan B za Slovenijo bi država za učinkovito spodbujanje industrije na poti v razogljičenje kratkoročno (kar pomeni najkasneje v naslednjih dveh letih) tako morala

- spodbuditi uvajanje energetskega managementa v podjetjih oz. spodbuditi uvedbo sistema ISO 50001 ali alternativo temu;
- podjetja spodbuditi k izvedbi naložb z krajšo povračilno dobo (3-5 let), ki so identificirane v okviru energetskih pregledov;
- ukiniti vse olajšave na nakupe energentov (trošarine, omrežnine, OVE prispevek in CO2 dajatev);
- spodbuditi bistveno večji zajem in izrabo odpadne toplote in samooskrbo iz OVE;
- uvesti moratorij na vse večje naložbe v industriji, ki bi zaklenile ustvarjanje emisij TGP v prihodnjih desetletjih.

Ob tem mora država zagotoviti pogoje za obsežno razogljičenje EII in zmanjšanje porabe energije (tudi električne) v teh panogah, kar lahko doseže prek zmanjšanja proizvodnje energetsko intenzivnih izdelkov (prehod iz trženja izdelkov v trženje storitev) in prek nadomeščanja oz. opuščanja energetsko intenzivnih materialov (npr. primarna/sekundarna proizvodnja aluminija - sekundarni aluminij, uporabo alternativnih veziv namesto klinkerja v cementni industriji, uporabo surovin na bio-osnovi v kemični industriji).

Zaradi dolgoročne narave ukrepov in naložb v industriji bodo odločitve in naložbe sprejete ter izvedene danes imele učinke na emisije TGP v prihodnjih desetletjih. Čas prelaganja in pristopa »vse po starem« (»business as usual«) je minil tudi v primeru gospodarstva. Zato v mreži Plan B za Slovenijo pričakujemo, da bo strategija industrijske politike ustrezno dopolnjena in bo kot taka energetsko intenzivnim panogam lahko ponudila okvir delovanja za prihodnjih nekaj let, ki bo vodil v potrebno obsežno razogljičenje.

Za dodatna pojasnila smo na voljo.

Polona Valič,
Koordinatorica mreže Plan B za Slovenijo

Kontakt: polona@planbz slovenija.si, tel: 05 907 1335